

к.е.н. Солоха Д.В.

Європейський університет, Донецька філія

к.е.н. Бєлякова О.В.

Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ УКРАЇНИ

Інтеграційні процеси, що цілком охопили всі сфери існування українського суспільства, безумовно не могли не торкнутися сфери освіти. Прорекламований ще на початку 90-х років ХХ століття перехід до нової парадигми підготовки фахівців майже всіх рівнів, реально отримав свій поштовх лише в останні 10 – 12 років. Проблема необхідності підготовки спеціалістів за новими вимогами є об'єктивною вимогою сьогодення, оскільки змінилася практично вся система суспільного виробництва, додається багато зусиль, щодо перебудови системи освіти на всіх рівнях з початкової школи й майже до підготовки фахівців вищої кваліфікації.

Відсутність чіткої політики щодо зовнішніх орієнтирів інтеграції, пропорційну відображається й на освіті. Прикладом невизначеності послугував перехід з 11 річної підготовки старшокласників до 12 років навчання, та відміна цього рішення у 2010 році, доречі Білорусь після 8 річної практики 12 – річок, також повернулася до 11 років, хоча у багатьох країнах Східної Європи поширена саме 12 річна освіта.

На нашу думку питання має багатовекторну проблематику, від забезпечення зайнятості випускників шкіл, до міграційних процесів та забезпеченні економічної безпеки розвитку країни в цілому.

Розвинення приватного сектору щодо освітніх послуг, також носить нерівномірний та досить неоднорідний характер.

Бурхливий розвиток приватних шкіл, який безумовно не може бути порівняний з «вибухом» кількості ПВНЗ (майже в двічі збільшилася їх кількість за перші роки незалежності, та наблизив ВНЗ, майже до найбільш віддалених населених пунктів, забезпечивши кожний з них як мінімум 2-3 навчально-методичними центрами) різних рівнів привів до нівелювання самої ідеї європейської освіти, яка задекларована Болонською угодою.

Сьогодні через систему атестації та акредитації кількість закладів з підготовки фахівців «вищого» гатунку значно зменшилася, цьому також сприяє й демографічна ситуація, що склалася а також система незалежного зовнішнього оцінювання.

Таким чином об'єктивні процеси ринкового середовища, та удосконалення законодавчої бази, що регламентує освітню діяльність поступово вирівнюють ситуацію яка склалася.

Нерівномірною ситуація є також і в регіональному розрізі, так по шукачі вищої освіти з прикордонних регіонів мають більші шанси, щодо Європейської освіти, й прикладів такої співпраці чимало. Вирішенню проблем інтеграційних процесів в освітньому просторі, на нашу думку сприятиме наступне: відкриття факультетів з мовної підготовки, як в Україні, так й за її межами; проведення Міжнародних конференцій; виробничих практик, стажувань; розширенні системи інтегрованого (включеного) навчання; поширення роботи з інтеграції навчальних планів до міжнародних стандартів, за системою 2 дипломів, яка досить поширена Німеччині, Польщі, Росії, країнах Прибалтики.

Щодо потреб фахівців середньої спеціальної освіти, слід поширити практику (а певною мірою повернутися) на підготовку училищами різного профілю фахівців за замовленням, практика яка існує зараз, готує молодших спеціалістів, до подальшого навчання у ВНЗ, мінуючи незалежне тестування, що на нашу думку не припустимо.

Тобто потрібна зважена Державна політика яка здатна забезпечити освіті всіх рівнях дійсно Європейські стандарти.